หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสารความขัดแย้ง ทางการเมืองในเหตุการณ์พฤษภาคม 2535

นางสาวปาจรี่ย์ ธนะสมบูรณ์กิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

w. ₱. 2538

ISBN 974-631-920-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THAI RATH NEWSPAPER AND THE AGENDA SETTING OF POLITICAL CONFLICT IN THE MAY CRISIS 1992

Miss Pajaree Tanasomboonkit

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts

Department of Newspaper

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-920-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสารความขัดแย้ง

ทางการเมืองในเหตุการณ์พฤษภาคม 2535

โดย

นางสาวปาจรีย์ ธนะสมบูรณ์กิจ

ภาควิชา

การหนังสือพิมพ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

N 3-; - คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสคบวิทยานิพนล์

______ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ รัชชกูล)

พิมพ์ตันฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

ปาจรีย์ ธนะสมบูรณ์กิจ : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสารความขัดแย้งทางการเมืองใน เหตุการณ์พฤษภาคม 2535 (THAI RAT NEWSPAPER AND THE AGENDA SETTING OF POLITICAL CONFLICT IN THE MAY CRISIS 1992) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ, 137 หน้า. ISBN 974-631-920-5

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาการให้น้ำหนักและความสำคัญ การแสดงทัศนะหรือท่าที และการ ให้เหตุผล ในการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่ง บทบรรณาธิการ และคอลัมน์ประจำของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพื่อตรวจสอบ จุดยืนของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในการนำเสนอเนื้อหาเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง กรณีวิกฤตการณ์พฤษภาคม 2535 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และทฤษฎีการกำหนดวาระสาร ผลการวิจัยพอสรุปใด้ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ถ่ายทอดและผู้กำหนดวาระทางการเมืองของฝ่ายรัฐบาล ทหาร และกลุ่มคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) ไปยังผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ในประเด็นเรื่องการสนับสนุน พล.อ.สุจินดา คราประยูร ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยเหตุผลด้านกฎหมาย การเมือง และเศรษฐกิจ และเรื่อง นายณรงค์ วงศ์วรรณ กรณีข้อกล่าวหาค้ายาเสพติด ด้วยเหตุผลด้านการเมือง

ทนังสือพิมพ์ไทยรัฐแสดงท่าที่ไม่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล เช่นการเขียนพาดทั่วช่าวสร้างความเป็นกลาง และพาดทั่วช่าวตามกระแสความเคลื่อนไทวทางการเมือง รวมถึงการแสดงทัศนะที่ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมประท้วง ด้วยเทตุผลด้านกฏทมาย การเมือง และเศรษฐกิจ ในคอลัมน์ประจำและบทบรรณาธิการ

ภาควิชา	การหนังสือพิมพ์	ลายมือชื่อนิสิต ฝาดรัย ๑๐-๒๖๙५ เลเสอ
สาขาวิชา	การหนังสือพิมพ์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2537	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปริกษาร่วม

C350072 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: THAI RATH / AGENDA SETTING / MAY CRISIS 1992
PAJAREE TANASOMBOONKIT: THAI RATH NEWSPAPER AND THE AGENDA SETTING OF
POLITICAL CONFLICT IN THE MAY CRISIS 1992. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF.
PIRA CHIRASOPONE, Ph.D. 137 pp. ISBN 974-631-920-5

The objectives of this research are to study the emphasis and significance of the news coverage, to analyse the viewpoint and reasons towards political conflict and to inspect the standpoint of Thai Rath newspaper during the May Crisis 1992. Using descriptive analysis, this study aims to explain the results in accordance with agenda setting theory.

The analysis expresses that Thai Rath newspaper obviously informs and sets the political agenda of the government and military: the support of Gen. Suchinda Kraprayoon and his premiership with legal, political and economic reasons and the accusation of Narong Wongwan's drugs trafficking in the reason of politics.

The standpoint of Thai Rath newspaper does not against the government. To be political actor, Thai Rath makes its headlines nuetral and omits protesting the government. Likely, both columns and editorial dissent the pro-democracy demonstration in the reasons of law, politics and economics.

ภาควิชาการหนังผู้อุพิมพ์	ลายมือชื่อนิสิต ปางไป อนะผมมณ์กา
สาขาวิชา การหนังสือพิมพ์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ที่ปรึกษา รอง ศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ ซึ่งท่านได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา และกระตุ้นเดือน ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมกันนี้ต้องขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไขยันต์ รัชชกูล กรรมการ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ที่มีคุณูประการต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และให้กำลัง ใจกับผู้วิจัยในการทำงานให้สำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ สำลี ใจดี และห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เอื้อเพื้อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และที่จะลืมเสียมิได้คือกำลังใจจาก เพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง ทั้งหลาย น้ำใจและความช่วยเหลือจากเพื่อน แพรวพรรณ แย้มไทย และสุวรรณี กัลยานสันต์ ที่คอยถามไถ่ความคืบหน้าในการทำงานด้วยความเป็นห่วงสม่ำ เสมอ และสถานที่มีพระคุณในการสร้างภูมิปัญญากับผู้วิจัย คือห้องสมุดต่างๆที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ และเหล่านักคิดนักเขียนทั้งหลายที่อ้างอิงในงานวิจัยนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่มีทางสำเร็จไปได้เลย ถ้าปราศจากความเมตตาและ เอื้ออาทรของ นายสุรพงษ์ และนางประจวบ ธนะสมบูรณ์กิจ และพี่น้องของผู้วิจัยที่ให้การ สนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอยกประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัยนี้ทั้งหมดแด่ ผู้กล้าเดือนพฤษภาคม 2535

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ବ
กิตติกรรมประกาศ	ପ୍ଥ
สารบัญตาราง	Øl
บทที่	
1. บทน้ำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ทฤษฎีการกำหนดวาระสาร	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
3. ระเบียบวิธีวิจัย	21
ข้อมูลที่ศึกษา	21
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	22
 การให้น้ำหนักและความสำคัญกับความขัดแย้งทางการเมือง 	28
สถานการณ์การเมือง 1 มีนาคม - 7 เมษายน 2535	30
การให้เนื้อที่ข่าว ภาพข่าวและขนาดพาดหัวหน้าหนึ่ง	32
ความถี่และความต่อเนื่องในการนำเสนอ	35
สถานการ์การเมือง 8 เมษายน - 25 พฤษภาคม 2535	42
การให้เนื้อที่ข่าว ภาพข่าวและขนาดพาดหัวหน้าหนึ่ง	45

บทที่		หน้า
4	ความถี่และความต่อเนื่องในการนำเสนอ	51
	สถานการณ์การเมือง 26 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 2535	59
	การให้เนื้อที่ข่าว ภาพข่าวและขนาดพาดหัวหน้าหนึ่ง	61
	ความถี่และความต่อเนื่องในการนำเสนอ	64
	สรุปการให้น้ำหนักและความสำคัญ เหตุการณ์ พฤษภาคม 2535	70
5.	ทัศนะหรือท่าทีและการให้เหตุผลของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	
	ต่อความขัดแย้งทางการเมือง เหตุการณ์พฤษภาคม 2535	72
	ทัศนะและท่าทีหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	74
	ประเภทของแหล่งข่าวและเหตุผลสนับสนุน	79
	ทัศนะและเหตุผลของบทบรรณาธิการ	87
	ทัศนะและเหตุผลของคอลัมน์ประจำ 1 มีนาคม - 7เมษายน	. 91
	ทัศนะและเหตุผลของคอลัมน์ประจำ 8 เมษายน - 25 พฤษภาคม	101
	ทัศนะและเหตุผลของคอลัมน์ประจำ 26 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน	112
	ลีลาการใช้ภาษาและการให้เหตุผล	121
	สรุปทัศนะและเหตุผลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	
	1มีนาคม-30มิถุนายน2535	126
6	สรุป อภิปรายผลและเสนอแนะ	127
	จุดยืนของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	127
	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับการกำหนดวาระสาร	129
ายกา	ารอ้างอิง	134
	ดิผู้เขียน	137

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงประเภทของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	71701
	1 มีนาคม - 7 เมษายน 2535	40
2	แสดงความถี่การนำเสนอประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง	10
	1 มีนาคม - 7 เมษายน 2535	41
3	แสดงประเภทของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	
	8 เมษายน - 25 พฤษภาคม 2535	57
4	แสดงความถี่การนำเสนอประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง	
	8 เมษายน - 25 พฤษภาคม 2535	58
5	แสดงประเภทของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	
	26 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 2535	68
6	แสดงความถี่การนำเสนอประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง	
	26 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 2535	69
7	แสดงทัศนะแหล่งข่าวเรื่องพล.อ.สุจินดา คราประยูร	
	เป็นนายกรัฐมนตรีและการใช้ความรุนแรง1 มีนาคม- 30 มิถุนายน 2535	81
8	แสดงเหตุผลการสนับสนุน พล.อ.สุจินดา คราประยูร	
	เป็นนายกรัฐมนตรี 1 มีนาคม - 30 มิถุนายน 2535	82
9	แสดงเหตุผลการต่อต้านพล.อ.สุจินดา คราประยูร	
	เป็นนายกรัฐมนตรี1 มีนาคม - 30 มิถุนายน 2535	84
10	แสดงเหตุผลประกอบทัศนะเป็นกลางเรื่อง พล.อ.สุจินดา คราประยูร	
	เป็นนายกรัฐมนตรีและการใช้ความรุนแรงา มีนาคม - 30 มิถุนายน 2535	86
11	สรุปการแสดงเหตุผลคอลัมน์ประจำ และบทบรรณาธิการ	
	ต่อประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง 1 มีนาคม - 7 เมษายน 2535	100

		េជ
ตารางที่		หน้า
12	สรุปการแสดงเหตุผลคอลัมน์ประจำ และบทบรรณาธิการ	
	ต่อประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง 8เมษายน - 25 พฤษภาคม 2535	. 111
13	สรุปการแสดงเหตุผลคอลัมน์ประจำ และบทบรรณาธิการ	
	ต่อประเด็นความขัดแย้งทางการเมือง 26 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 253	5120